

Bemærkninger til forslaget

Forslagets formål er at genskabe trygheden og sikkerheden for de mennesker, som årligt udsættes for trusler og fredskrænkelser fra primært tidligere ægtefæller eller samlevere.

Flere episoder har gennem den seneste tid vist, at den nuværende retsbeskyttelse mod personer, der uretmæssigt trænger ind på eller forfølger andre personer, er utilstrækkelig.

Senest gik det galt i januar 2000, hvor en jaloux 36-årig eksmand og familiefar fra Hobro gik amok og myrdede sin ekskone med flere skud og sårede sin to-årige søn med et skud i maven. Manden tog herefter sit eget liv.

Eksemplet fra januar 2000 er desværre ikke uden fortilfælde. For at undgå disse ulykkelige hændelser er det efter forslagsstillernes opfattelse nødvendigt, at politiet på et tidligere tidspunkt får mulighed for at skride ind, før jalousi ender med vold eller drab.

Udviklingen i antallet af meddelte advarsler (tilhold) er steget eksplosivt siden midten af 1990'erne. Der blev således kun givet 467 advarsler efter straffelovens § 265 i 1994, mens politiet i 1998 fandt grundlag for at udstede 1.151 advarsler. Det svarer til en stigning på 146 pct. i antallet af meddelte advarsler. Samme tendens konstateres for den beslægtede bestemmelse i straffelovens § 266 om trusler. Siden 1990 er anmeldelserne om trusler således steget med 105 pct.

Ud over at det i særligt grove tilfælde bør være muligt at idømme straf ud over 6 måneder, er problemet med straffelovens § 265, at det ikke i dag er muligt at varetægtsfængsle personer, som ikke konkret har truet en person med at ville begå en strafbar handling.

Hvis fredskrænkelserne »kun« består i, at den pågældende f.eks. opsøger og chikanerer sin ekskone på bopælen, foretager ubehagelige telefonopkald etc., vil retssystemet ikke effektivt kunne imødegå disse handlinger.

Forslagsstillerne er overbeviste om, at det vil være en fornuftig foranstaltning at hæve strafferammen til 1½ års fængsel, så grove gentagne overtrædelser vil kunne straffes hårdere, ligesom en hævelse af straffe-

rammerne i særligt grove tilfælde vil give domstolene mulighed for at varetægtsfængsle en fredskrænker, som gentagne gange har overtrådt et tilhold.

Varetægtsfængsling vil herefter kunne finde sted efter reglen i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, når der er en særlig bestyrket mistanke om, at fredskrænkeren vil realisere endnu en overtrædelse af forbudet eller en anden strafbar handling af grovere karakter.

Samtidig vil en forhøjelse af strafferammen sende et klart signal til fredskrænkerne om, at retssystemet ikke længere vil tolerere chikane og forfølgelse af andre mennesker.

Som den nuværende bestemmelse i § 265 er udformet, kan domstolene først straffe en fredskrænker, når den pågældende har modtaget en advarsel (et tilhold) fra politiet. Dette bør stadig være udgangspunktet, men der bør i særlige tilfælde være mulighed for at straffe en person for særligt grove eller gentagne fredskrænkelser, selv om politiet ikke har udstedt et tilhold.

Den foreslåede retstilstand kendes fra Norge, hvis straffelovs § 390a har følgende formulering: »Den, som ved skræmmende eller plagsom optræden eller hensynsløs adfærd krænker en andens fred, eller som medvirker hertil, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.«

En sådan styrkelse af den krænkedes retsstilling bakked op af mange, bl.a. professor i strafferet ved Aarhus Universitet, Gorm Toftegaard Nielsen, der ligesom forslagsstillerne finder den nuværende beskyttelse af de krænkede for utilstrækkelig: »Jeg så gerne, at dansk ret følger norsk ret, hvor det er strafbart at chikanere, uden at der nødvendigvis er tilhold mod krænkeren. De norske regler giver en bedre beskyttelse af offerets privatliv, end tilfældet er i Danmark,« udtaler juraprofessoren til Aktuelt den 2. august 2000.

Derudover ønsker forslagsstillerne, at ministeren undersøger mulighederne for at udstyre personer, over for hvem fredskrænkeren har overtrådt et tilhold, eller personer, som tidligere har været udsat for vold begået af en tidligere ægtefælle eller samlever, med en særlig alarm, som hurtigt vil kunne tilkalde politiet, en